

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyil-tér garmond sora 40 fillér. —

Ünnep után.

(F. É) A szeretet hitének gyönyörű ünnepélyei lezajlottak, elült az ünnepi zaj s a hétköznapi hangulat szürkesége különös gondolatokat vált ki belőlünk. Tegyük csak mérlegre megfigyeléseinket, melyeket e szép szívet-lelket emelő napokon tettünk s nézzük figyelmesen vajjon, hol s merre van olyan tény, mely javításra, gáncsra megérett s hol vannak azok melyek dicsérendők s folytatásuk kívánatos.

Első megfigyelésünk az ünnepek alatt az volt, hogy aki csak tehetett szerény megtakarított garasaival igyekezett menekülni e szép haza szűkös határai közül és siettek oda, hol a külföldi élelmesség drága pénzen rossz ellátásban, esetleg még megvetésben is részesíti őket. Sajnálattal tapasztalhattuk, hogy Abbazia, Venezia s egyéb közeli vagy távolabbi külföldi helyekre csak úgy özönlött a teli zsebű magyar kiránduló, míg természeti szépségekkel tulontul megáldott hazai kiránduló helyeink szégyenkezve tátongtak

az ürességtől. Mi ez? A magyar gazdasági érdekek védelme? Vagy egyenesen guny, minden iránt a mi honi, mindennel szemben, melyből hazánknak esetleg haszna háríthatnak?

Nem tudunk felelni e kérdésekre, mert jobban fájna az igazság, mint a bizonytalan tapogatódzás. Bizonyos az, hogy nem jól van ez így. Sürgősen és segítségre van szükségünk, hogy ez évről évre ismétlődő tarthatatlan állapotoknak vége vetessék.

Hiszen szinte nevetséges, hogy míg a külföldi kiránduló helyeken a megtakarított garasait a magyarnak sétaterek padjain ágyazott szállodások, romlott ételeket felszolgáló kapzsi vendéglősök zsebeljék be, addig az igazán minden tőle telhetőt meglett magyar vállalkozóknak az éhségtől kopják fel az álluk?

De menjünk egy lépéssel tovább. Nem csak mi teszünk megfigyeléseket az ünnepek alkalmából, az állam szigoruan szervezett intézménye, a statisztikai hivatal sem hunyta renyhe álmokra ezalatt szeméit. A statisztikai hivatal megfigyelése még szomorúabb

eredményeket világít meg. Megmutatja, hogy az ünnepi öltözék legnagyobb százaléka külföldről, főleg Becsből kerül hozzánk. A számok szigorú hatalmát semminemű hazafias frázissal lefontani nem lehet, azok kegyetlen gyilkoló igazsággal bizonyítanak. Megmutatják, hogy az idén a kész ruhák beviteli százaléka 47.6 %-ot tett ki, ki, tehát épen 9.8 %-al többet mint az előző évben. A szövöttáruk, pamutáruk (textilcikkek) bevitele is 7.5%-al emelkedtek az idén. A kalap, s azok előállításához szükségeselt anyagok bevitele 79.6%-ot tett ki, az emelkedés itt is 14.7%. És így tovább, végig egész ruházatunkon. Azt láthatjuk, hogy idegen pávatolakkal ékeskedünk, alig van testünkön valami, a mi a hazai ipar támogatását mozdítaná elő, alig olyan mely magyar iparosnak keze munkáját dicsérné, avagy gazdagítaná.

Szomorú számok ezek. Most a mikor mindenki az önálló vámterület szükségessége mellett kardoskodik, mikor szüntelen azt hangoztatjuk lépten nyomon, hogy a magyar ipar pártolása legelső kötelessége minden magyar-

K é s ő.

— Irta: Boér Tamás. —

Abban az időben történt, amelyet a franciák „entre chien et coup”-nak neveznek. Az asszonyok életének esthajnali idejében, amikor az utolsó elalvásnak induló fényébe az ifjuság beleveti egy-egy sugarat; abban az átmenetben, melyben a közeledő öregséget a fel-feltünő árnyak jelzik. Ez az idő, mely legveszedelmesebb az asszonyokra, amikor érzik, hogy leghatalmasabb fegyverüket, szépségüket elvesztik és minden idegzsállukkal ahhoz az égő vágyhoz kapaszkodnak, hogy még kívánatosak legyenek.

Abban az időben látta viszont a férfit. Az ábrándos, kissé szentimentális fiúból.

erőtéljes, tudatos férfi lett. Sötét szemeiben a győzelem kifejezését olvasta ki a nő. A győzelmi tudat nem a szalon arszlán elbizakodottságból származott, hanem a nevelés külsőségeiből, a benső érték tudatából és abból, hogy neve széles körben ismeretes volt.

Mikor legutóbb látták egymást, akkor a nő már annak „a másiknak” a felesége volt, aki regenyekben és szindarabokban azt a bizonyos fatális szerepet szokta játszani.

Szerették egymást. Mindketten fölötté álltak a tucateberek átlagán. És így egymáshoz való hajlandóságukban is volt valami abból a többitől, mely a szenvedély ingáját a holt ponton túl viszi. De a körülmények a maguk józan banalitásában erősebbek voltak és elválasztották egymást a két fiatal lángoló szívet.

A férfi azóta hírneves művész lett, míg a nő jó szituált, kifogástalan férje oldalán szerető feleség és gyöngéd anyja gyanánt nyugodt életet élt.

Husz esztendő mulott el azóta, s most megint kereszteződtek életük utjai. A nő egyike volt azoknak az asszonyoknak, akiket érdekes nőknak szoktak nevezni, karesu, barna asszony, akin nem látszott meg a kor.

Mikor egymásnak kezet nyújtottak, mindketten érezték azt a villamos szikrát, mely az ujjak hegyéből indul ki és a sziv hatalmas dobogásában végződik. Homályosan sejtették, hogy a kötelék, mely őket valamikor egybefűzte, fessesebbé válik s föl-ébred bennük az, ami eddig aludt: érezték, hogy ami eddig hallottnak látszott, az csak kimért dolog volt: csupa konvenció; formák közé szorított titkolt érzés.

Feltűnést keltő ujdonságok!

Szövetek, selymek, delainok, batisztok és ruhavásznakban.

Napernyő különlegességek!

Óriási nagy választék valódi angol zefirekben I kor.-tól feljebb.

Vidékre minták ingyen és bérmentve

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁROTT.

nak, szégyenkezve viritanak reánk a statisztika eme ártatlanak látszó számadatai, melyek egyenként cáfolnak reá, minden hazafias dikcióra, minden üres pufogató frázisra.

A törökök, mikor kimondták az osztrák áruk és ipartermékek bojkottját, inkább lemondtak évszázados nemzeti viseletük koronájáról, a vörös fezzről és fehér fezt viseltek, semhogy megtörjék azt a szent fogadalmat, mely egyben a szegényes iparuk fellendülését célozta. Mi pedig fényüzési cikkeinket a külföldről szerezzük, amikor olyan szegények vagyunk, hogy még tulajdonképpen elsőrendű szükségleteinkre sem tellik?

Nincsen rendjén ez! A magyar nemzet ezzel a nemtörődömséggel önmagának ássa meg korai sirját, saját jól felfogott érdekei ellen cselekszik. S a mely nemzet nem tudja megvédeni saját érdekeit, az nem életképes, az meg sem érdemli, hogy örökéletű legyen a nemzetek sorában.

Politikai hetiszemle.

Budapest, 1909. április 17-én

A magyar kormány tagjai közül *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter és *Szterényi* József államtitkár, ez utóbbi *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter helyett szerdán és csütörtökön Bécsben voltak, ahol az osztrák kormány több tagjával együtt a Romániával s Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés dolgában tárgyalkoztak. A két Balkán-állam kereskedelmi szerződése a szokottnál is nagyobb nehézséget okoz, aminek oka főként az, hogy az osztrák és a magyar mezőgazdasági nagyobb intéző körök elene szegülnek annak, hogy politikai vagy diplomáciai szempontok által vezéreltetve olyan kedvezményt adjanak a tárgyalás folyamán akár Romániának, akár Szerbiának, amely ki-

hazai állattenyésztést és kivített veszélyeztetné. Romániával sikerült megegyezésre jutnunk a legfontosabb kérdésekben, úgy hogy *Szterényi* József államtitkár *Lers* Vilmos miniszteri tanácsossal valószínűleg már a legközelebbi napokban Bukarestbe utazhatik a szerződési okmányok aláírására, vagy mint hivatalos nyelven mondják parafirozására, de — hir szerint — nehézség merült fel a szerb kereskedelmi szerződésnél, amelynek tárgyalásait egyelőre fel is függesztették. A csütörtöki bécsi közös miniszteri konferencia ezekkel a kérdésekkel foglalkozott s a tárgyalás újabb módozataiban állapotodott meg. Szerbia követelődzik. Eppen a kereskedelmi szerződés kapcsán követel több oly kedvezményt amelyet, hogy megadjunk kétszer is meg kell gondolnunk, különösen Magyarországra szempontjából: amelynek állattenyésztése erősen megsínylené, ha az állatbehozatal és a nyers hus-import terén nagyobb kedvezményeket adnánk.

Ezek a gazdasági természetű kérdések melyekkel Magyarország hivatalos vezetői ezen a héten foglalkoztak, a politika abban az audienciában esucosodott ki, melynek során *Wekerle* miniszterelnök — csütörtökön — másfél órán át beszámolt a királynak a jövő életbevágó kérdéseiről. Mert kétségtelen, hogy a legközelebbi néhány hét a magyar politikában nagy fontosságú lesz és ha az a válság, melyet a fővárosi lapok egynemelyike oly közelinek jósol, teljes erejével csak később tör is ki, kétségtelen, hogy a most következő néhány, mondjuk három hét meglehetősen mértékben fogja tisztázni a helyzetet.

A bankkérdés dülöre kerül. *Bienert* és *Bilinski* osztrák miniszterek betegsége miatt a már hetekkel előre jelzett banktárgyalás eltolódik ugyan néhány nappal, de a jövő két közepén valószínűleg megkezdik már s az előjelek szerint hamarosan be is fejezik. Aligha úgy nem lesz, hogy Ausztria kormányának vezetője rövid deklarációban kijelenti, hogy a kartellbankhoz Ausztria nem járulhat hozzá. A magyar kormány ezt a ki-

jelentést egyszerűen tudomásul veszi és kijelenti, hogy ezzel szabadkezet és szabad elhatározást nyer a bankkérdés ügyében. Ismerve az osztrák politikai helyzetet és felfogást, meglepetés volna reánk nézve, ha nem ez történnék.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter mint a függetlenségi párt vezére ezután az esemény után értekezletre hívja össze pártját. A párt — hogy milyen formában, azt természetesen előre tudni nem lehet — újból és ismételtül proklamálni fogja álláspontját, most már az önálló bank mellett és ezzel a bank ügye nyílt kérdéssé válik. Nyílt kérdéssé, elintézendő kérdéssé, de nem egyetlen és nem egyedül elintézendő kérdéssé.

A háttérben ott lappang a választójog és a katonai kérdés. A választójog is nagy mértékben aktuális, a katonai kérdés időszerűségét rövidesen szintén hangoztatni fogják bizonyos körökben. — szóval eljön az az idő nem is olyan sokára, amikor a politikai világ asztalán nem is egy, de három, sőt több kemény dió lesz.

Mit tárgyalt a város?

A képviselőtestület tegnap délutáni ülésének tárgysorozata a következő volt:

1. Az építendő új községvázi boltokra megtartott bérleti árverés eredménye feletti döntés és az árverési feltételek kiegészítése,
2. Esküdt bírósági alap lajstrom elkészítésére bizottság kiküldetése,
3. Hordójelző hivatal részére helyiség kijelölése és oda egy kut építése.
4. Segélyezési kérvény.
5. Település és illetőség.

Miután a közgyűlési vita többek hozzászólása folytán hosszúra nyúlt és lapunk tere sem enged meg az ott lefolytak bővebb leírását, ennél fogva ezen ülésről jövő számunkban hozunk tudósítást.

S mult az idő. Most a mikor az élet hullámai véletlenül egymás közelébe vetették őket, a legkülönbözőbb alkalmakkor találkoztak. Nem keresték szándékkal a találkozási, de mindig örültek neki. Mindkét szívben megvolt a felnemhasznált életörömnék bizonyos mennyisége: valami szomjuhozó és sóvárgó érzés, mely végső következményében talán érzékenységből származhatott, de mégis fölötte állt annak s leszűrt finomságban nyilvánult, nem pedig tadatos vágyakozásban.

De hamar elkövetkezett az a nap, mely mindig bekövetkezik, amelytől félnek s a mely után mégis sóvárognak a szomjazó szívek. Bárha mindig bekövetkezik mégis meglep, mint a halál, melyet egész életen át várunk, a megnyilatkozás napja.

Lehet e ilyenkor eltitkolni valamit még a birtoklás után való sóvárgás s a vágy, hogy szenvedélyben odaadjuk magunkat, a haldokló ifjuságnak ez az utolsó, reszkető kívánsága, mely nem akarja hogy hiábavaló legyen egykori virágzása. Ez a vágy, ez a sóvárgás egymásba olvadt és erősebb volt a maga ösztöskéiben, mint az erkölcs írott és elfogadott kodexe.

Nem minden habozás nélkül egyezett bele. Husz esztendeig nem hiába él a nő a polgári hagyományos tisztesség és erkölcs terén belül, hogy hirtelen, minden átmenet nélkül összedöntsön oly épületet, mely fél életen át védelmet nyújtott neki. A nő kérdéseket intéz önmagához és felel is magának. Ilyen lépéseket meg kell tenni, anélkül hogy visszafordulnánk, vagy előre tekintelnénk.

De a szenvedélyvel úgy vagyunk, mint a földalatti nafta forrással. Zöld pázsitok, sima utak, és valamely hasadékon át hirtelen szikra hullik bele s mértföldnyi területen tűz támad, a lángok iszonyuan dühöngenek s nyilvánvalóvá lesz, a mi odalen a mélységben dul. Nincs több gátja a tűz elemnek, a végzet bekövetkezik.

S rövid idő múlva már ő sem küzdött a tüzvész ellen, az első rendez vous órája bekövetkezett.

Sokáig állt a tükör előtt, mielőtt lakását elhagyta, hogy szépségének mérlegét elkészítse. Szigorú bíráló szemmel nézett minden hiányt és minden többletet és mohón vonta le az eredményt, mely még megmaradt neki. Még! És meddig? Mindaz a só-

várgó szívdobogás, az a csaknem bimbózó törekvés, azaz elnyomott láng, az a forró vágy! meddig, meddig tarthat még?

Hanem a szemle megnyugtatta: igen, még kívánatos volt. A bőr még sima és friss a szem tele tüzzel, az ajk még piros, a termet még hajlékony. Sokkal fiatalabbnak látszott, mint a milyen volt. Még vagy tíz esztendőcskéig fityyet hányhat az öregségnek.

És azután? Ej, mit azután! Ki gondol ily messze időre? Még most itt állt elötte az ifju jelen: életének egyetlen nagy eseménye.

Remegett az indulattól amikor a tükörtől eltávozott. Reszkető kezekkel kötötte sűrű fátyolat kalapjára, még egy utolsó pillantást vetett magára és elakarta hagyni a szobát.

Ekkor halk kopogás hallatszott az ajtón s egy esinos leányarc tekintetett be az ajtóreszen.

- El akarsz menni anya?
- Igen, kedvesem.
- Hová?
- Ah, mindenféle dolgaim vannak.
- Hamarosan visszajössz.
- Nem tudom kicsikém; talán gyorsan.

H I R E K.

— **A községi jegyzők Kossuth Ferenc-nél.** A községi és körjegyzők küldöttsége f. hó 14-én délelőtt tisztelgett *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszternél, hogy megköszönjék neki a vasuti jegykedvezménynek a jegyzőkre való kiterjesztését. *Uszkay Bálint* elnök köszönő beszédére a miniszter igen szíves szavakban válaszolt: A küldöttség ezután *Szatmári Mór* képviselőnél is tisztelgett, a ki a jegyző-egyesület érdekeit támogatta.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A főispán *Mikuscák Géza* segédjegyzőt a gyöngyösmel-leki anyakönyvi hivatalba, teljes hatáskörű anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Házasság.** *Gonda Henrik* dr. fővárosi ügyvéd, a „*Magyar Tudósító*“ szerkesztő-tulajdonosa e hó 31-én köt házasságot *Strasser Ilonkával*. *Strasser Henrik* inámpusztai nagybérlő leányával.

— **A Kath. Legény-egylet utolsó felolvasó estélye.** Egy nagy műveltségű hölgy: *Bajnócné Scherman Erika* tanárnő a saját szakmájából, a magyar történelem egyik legideálisabb, legragyóbb korszakát, a kure világot és annak dicsőséges fejedelmét *II. Rákócy Ferencet* állította a maga halhatatlanságában a mind végig figyelmes hallgatóság elé vonzó előadásban. Az estély érdekességét és értékét fokozták *Mozsgay Mariska*, *Mozsgay Szidike*, *Pehacsek Terus*, *Kovács György*, *Zsuberács Antal* és *Rostás Gyula* szereplésükkel.

— **Nyilvános löszönet.** Az építő-munkások f. hó 12-én tartott táncestélyen felül-fizetek: *Toman A. 2 K*, *Bellák Gy. Schuller K. 1.40—1.40 f.*, *Berkes A. Udvary F. 1—1 K.*, *Domoky Gy. 80 f.*, *Dalla F., Höffer P.*, *Jády Gy., Kugler S. Lucsah G., Mauchart Gy. Neudorfer P., N. N. Pichler J., Rezek J., Weber J. 40—40 fil.*, *Göbel L. 20 f.*, *Paulovics M. 10 fil.* Melyért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

san visszatérek; talán tovább tart.

Alig tudta megfékezni indulatát és türelmetlenségét. A leány pedig nem akart kiemenni. Karesu, graciosus szöke leányzó volt, aki a gyermekkor szélső határán áll már, csaknem felvirágozott. Tizenhét esztendősen lehetett; talán közelebb volt a tizenyolchoz, mint a tizenhéhoz, alakja többet árult el, mint a mennyit e két sugárzó szem bevallott.

Hizelkedve füzte karját anyja karjába.

— Nem menj ma kisanya, ne menj szolt esdekelve.

Csodálkozva, fürkészve nézett reá az asszony. Azután gyöngéden leválasztotta magáról leánya karját s melegen szivére szoritotta a leánykát.

— Ma el kell mennem, — mondotta remegő hangon, — fontos dolgom van. De holnap . . . Holnap egész délután együtt leszünk.

A leányka arcát intenzív pirosította el. Bensőbbben, nagyobb gyöngédséggel, mint eddig, simult anyjához s fojtott hangon, hogy szavát alig lehetett hallani, könyörögve szolt:

— Ne menj, kedves anyja, ne menj;

— **Brutális kibic.** Tudvalevő dolog az, hogy a kibic a kártyások réme, mert mindig beleszól a játékba. Erre természetesen a ki veszt méregbe jó és leszidja a kibicet. Így történt ez a pécsi sorompói vendéglőben is, hol *Papp József* 33 éves kispeterdi napszámos egy cigány zenészszel kártyázott s ekkor egy ott kibicelő téglás legény folyton beleszól a játékba és ezért *Papp* rendre utasította, miből szóváltás lett. A kibic dühbe gurult és egy szódás üveggel úgy találta fejbe vágni a kártyázó *Papot*, hogy súlyos sérülésekkel a kórházba kellett szállítani.

— **Adóízetés.** A vármegyében március havában befolyt 68040 korona 12 fillér egyenes adó, 8177 korona 57 fillér hadmentességi díj és 81621 korona 95 fillér közvetett kincstári követelés.

— **Megüresedett körorvosi állás.** Elhalálozás folytán megüresedett a *kastélyosdombó* körorvosi állásra, melyre a pályázatot kiírta az alispán. Az orvos körbe tartozik: *Drávacserny, Drávacserny, Darány, Istváni, Potony, Zádor és Szörény.* Javadalmazás: 1600 korona törzsfizetés, lakbér, utatartalány, látogatási, rendelési, halottkémlési és vágóbiztosítási díjak.

— **Husvizsgáló tanfolyam.** A laikus husvizsgálók részére vármegyénkben az első tanfolyam május hóban lesz Kaposváron. A tanfolyam vezetője *Puschmann Frigyes* kaposvári járási állatorvos.

— **Egy munkás borzalmas halála.** *Ketté vágta fejét a gép.* Munka közben történt halálos szerencsétlenség híret közli velünk tudósítónk. Az eset ez: Folyó hó 14-én reggel *Kastélyosdombón Somogyi Dezső* uradalmában a szecsakavágó kamrában dolgoztak a munkások és akkor történt, hogy a működésben lévő gép gyorsan forgó éles kaszái közé szédült *Hoffer György* napszámos, kinek fejét a kések kettészelték, agyveleje kilocsant és a szerencsétlen ember rögtön szörnyet halt. — A gyászos végett ért, munkás fölött mindenki szánakozik.

nem is mehatsz el, fél óra múlva jön el ő.

— Kiről van szó?

— Hisz sejtethed . . . Eljön ő, hogy megmondja . . .

Az anya lélegzete egy pillanatra ellállt.

— Szólj világosabban leányom.

— Megfogja mondani neked is, hogy szeretjük egymást.

Az asszony minden erejét megfeszítette, hogy benső megrendülését leplezze. Ama sugárzó napra, mely egy perccel előbb, még vakította, fátyol borult s minden sugarát eltakarta, melyet előbb látni vélt. Szemeiben meghalt a fény s pulzusai, melyek előbb lázasan vertek csöndesekké lettek.

Lassan bontakozott ki a piruló lányka ölelő karjai közül. Szótlanul levette kezé a keztüit, kalapjáról a fátyolt.

— Persze, persze szíven, akkor itthon kell maradnom, mondotta elhaló hangon, — itthon is maradok ne felej.

S leült az ablak mellé s kitékintett a járókelőkre az utcára, a munka az élet, az érdeke hajszájára. S hangulatjeljes sejtelem töltötte el lelkét. Mintha az utcai zibongásban meglátta volna az élet elmúlását, az öröm haldoklását.

— **Születés és halálozás megyénkben.** Somogyvármegye népesedési viszonyaira vonatkozó hivatalos jelentés szerint a vármegye területén az elmúlt hóban születettek száma 11947, a halottakké 8173.

— **Husvétkor loptak és nem ünnepeltek.** *Ballai István* és fia *Ferenc* meg eanek 11 éves fiacskája, barcsi lakosok. Mint tudósítónk jelenti, már f. hó 9-én kémszemlélt tartottak Szulokban a Ballaiak; hogy hol és mit lehetett ellopni. Husvétkor kocsira ült a többször büntetett jeles familia és Szulokba érkezvén fölbontották *Lempel Simon* burgonya vermét melyből mintegy 10 métermázsát kocsira rakva, elhajtottak. A nyomozó csendőrségnek sikerült Ballaiéknál a lopott burgonyát megtalálni, fölvannak jelentve a szigetvári kir. járásbírósnál.

— **A fegyvergyakorlatra bevonulók ingyen utazása.** A honvédelmi miniszter az illetékes tényezőkkel megállapodott abban, hogy a fegyvergyakorlatra, vagy a fölülvizsgálatra bevonuló legénység a behívójegy alapján a tartozkodási helyéről, illetve az ahhoz legközelebb fekvő vasuti állomástól közvetlenül a bevonulási állomásig vasuti viteldij fizetése nélkül utazhassék. Minthogy az egyes bevonulók részint az új megállapodásoknak nem ismerése miatt, részint megszokásból a behívójegyen föltüntetett csapattest helyett a legközelebbi kiegészítésig (honvéd kiegészítési) parancsnoksághoz vonulnak be, amely esetleg a meghatározott állomástól ellenkező irányban is fekkethik, szükségesnek látta a honvédelmi miniszter elrendelni, hogy a járási tisztviselők illetőleg a községi előljáróságok utasítást kapjanak a bevonulóknak ilyen irányban való fölvilágosítására.

— **Kész az adókiivetés.** A földadó-, ház osztályadó-, házbéradó-, töke, kamat- és járadékadó-kivetést befejezték s a kivetési lajstromokat az egyéni előírás végett kiküldötték a járási főszolgabírák útján az egyes községekbe.

— **Öngyilkos aggastyán.** Egy szerencsétlen öreg ember vetett véget önmagának életének f. hó 14-én. Mint értesülünk, *Kálmáncsi Gábor* szigetvári bognár mester, *Beczefáról* hazajövet, ugy esti 6 óra tájban a gypmesteri telepnél elterülő rezulában egy öreg ember holttestére bukkant. *Kálmáncsi* ezután rögtön értesítette a rendőrséget s a közigazgatási hatóságot, honnét *Farkas Gyula* tb. főszolgabíró dr. *Szendrődy* járásorvossal és a rendőrökkel megjelentek a helyszínén. A vizsgálat megállapította, hogy a földön hanyat fekvő hulla, mely 4 méter magasságban lógott, a zsinég elszakadása folytán a földre zuhant, mit igazol az is, hogy ugy a nyakon, mint a fa ágán ugyanazon zsinég volt. Miután a hullán semmi külerőszak nyomai nem láthatók a járásorvos öngyilkosságot állapított meg. A jelenlevő tanúk szemlélyazonosság megállapításakor az öngyilkosban *Peitl József* gözmalomi gépkezelő atyját *Peitl Ferencet* ismerték fel. Az esetre vonatkozólag az öngyilkos fia és ennek neje azt vallották, hogy az öreg már napok óta elégedetlen volt és valószínű, hogy életuntagságból akasztotta föl magát.

— **Tolvaj cigánynők.** A felső rigóci csárda melletti patakánál ruhát mosott *Gali Katalin* darányi asszony. Azonban a mosás után még a csárda istállójához ment lovát befogni, az idő alatt Simon Juli és Horváth Juli kóbor cigánynők lepedőket, szoknyát s még több vizes ruhaneműt elloptak. Szerencsére az asszony haza menet a túskebokrokra kiterítve meglátta és felismerte ruháit, Ezután jelentést tett a csendőröknek, kik a ruhákat elkobozták a cigányoktól.

— **Ertesítés.** Tisztelettel van szerencsénk közhírré tenni, hogy a „Pécsi nemzeti szabad tanítás Egyesület“ f. év április hó 18-ától kezdődőleg f. év május hó 23-ig bezárólag hat vasárnapon át d. u. 5 órakor a szentlőrinci máv. alkalmazottak „Otthon“-a helyiségeiben szabad előadásokat fog rendezni. Előadó urak: Dr. *Angyal Pál* egyet. m. tanár jogtanár, Dr. *Késsmárky István* egyet. m. tanár jogtanár, Dr. *Szegedy Rezső* főreáliskolai tanár, Dr. *Tordai Ányos* főgimnáziumi tanár, Dr. *Juhász Ervin* főgimnáziumi tanár, *Wörös Mihály* felső keresk. iskolai igazgató. Megjelenhet rang és nem különbség nélkül bármely társadalmi állású egyén. Egy-egy előadás részvételi díja 30 fillér. A tiszta haszon a „Pécsi nemzeti szabad tanítás Egyesület“ alapja javára szolgál. Első előadás 1909. április 18-án d. u. 5 órakor Dr. *Szegedy Rezső*: „A színház története.“ További előadások részletes programját annak idején az érdeklődőkkel szívesen közölni fogjuk. Szentlőrinc, 1909. április 11-én. Elnökség.

— **Szénát loptak.** Balla Sámuel Diós pusztai intéző jelentést tett a bíróságnál, hogy *Raut Ferenc* és veje gépezőkovácsok, dacára a többszöri figyelmeztetésnek lopkodják az uradalom szénáját. A napokban nevezettek a major gazda által tetten is érettek s most az intéző a megbüntetésüket kéri.

— **Uj lap.** „Bares és Vidéke“ című heti lap megszűnével, helyébe a „Drávavidék“ című hetilap lépett, melynek első számát vetjük a múlt héten. A lap elég élénken van szerkesztve s a szlavonai magyarság érdekeit kívánja szolgálni, ez a főcélja. A felelős szerkesztőt még nem ismerjük, mert nevét nem olvastuk az első számában.

— **Kiss szerencséje nagy!** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencséjét. Ezer és ezer ember lett ilyen uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának huzása május 19. és 21-én lesz. Tegyen szerencse kísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert *Kiss bank* házában (Budapest, Kossutá Lajos u. 13) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vásárlóit és mert *Kiss szerencséje Nagy!*

— **Tizenötezer gyermek sorsa.** Köztudomásu, hogy az *Országos gyermekvédő Liga* néhány esztendei fennállása óta közel tizenötezer züllött gyermeket mentett meg a társadalomnak. E nagy siker a jótékonyág terén eddig páratlanul áll. A hatóságok, a társadalom minden rétege és a sajtó buzgókodnak, hogy a liga áldásos működését továbbra, még fokozottabb mértékben folytathassa. Így a pénzügyminiszter megengedte, hogy a liga tárgyanyeremény sorsjátékot rendezzen. A liga ennek következtében sorsjegyeket bocsátott ki, a melyeknek *mindegyiké nyer értékes ezüst — vagy aranytárgyat.* Egy sorsjegy ára 1 korona 50 fillér. Aki ily sorsjegyet vásárol, egyrészt jótékonyágot gyakorol, másrészt szép ajándékhoz jut. A legkisebb nyeremény is megéri az 1 korona 50 fillért! Van azonban egész sereg százakat és ezreket érő nyeremény is, sőt egy 20.000 koronás is. Ily sorsjáték még soha sem volt és hogy a liga mégis rendezheti, annak titka abban rejlik, hogy a liga közel 200.000 koronát érő kisebb-nagyobb ajándéktárgyat kapott kereskedőktől és gyárosoktól és ez ajándékokat akarja értékesíteni sorsjáték útján. Vegyünk tehát liga sorsjegyet, melyek már kaphatók mindenütt!

x **A jogászfisúság figyelme.** Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra államszámvitel-tani államvizsga és alapvizsgára kiváló sikerrel, gyorsan készít elő dr. *Erős Vilmos* jogi szeminariuma, Budapest, VII., *Weselényi* u. 18.

x **Műszaki szijgyártó vállalat Budapest.** E vállalat ajánlja a gazdáknak saját gyártmányu igás löszerszármait, a legujabb minta szerint. A lovat soha fel nem dörzsöli. Ára négy évi jótállással 80 korona. Zsákcattók már bőrvöze minden nagyságban, készen raktáron. Tüzoltó felszereléseket juttányos áron készít. Gépszijak minden szélességben, prima bőrből 6 korona 40 fillér. E vállalat címe Műszaki szijgyártó vállalat, Budapest, VI. Aradi utca 28.

Közgazdaság.

— **Az új bortörvény megyénkben.** Az új bortörvény tudvalevőleg kötelezi a bortermelőket, hogy nyilvántartást vezessenek a termés nagyságáról, minőségéről s az eladott bor mennyiségéről; megengedhetnek tartja azonban, hogy az egyes vármegyék — helyi viszonyainak megfelelő — kivételeket tehessenek, illetve azok engedélyezését kérelmezzék. Minthogy a bortörvény ez év június 1-én életbelép: Somogy megye is foglalkozik azzal a gondolattal, hogy törvényben biztosított jogát érvényesítse. Az állandó választmány ülésén *Flachner Sándor* főjegyző azt javasolta, hogy a vármegye a 2 holdnál kevesebb szőlőbirtokkal rendelkező kisgazdáknak a nyilvántartás kötelezettsége alól va-

ló fölmentését kérelmezzék. *Duchon Ödön*, *Piszár Antal* dr., *Kapotsfy Jenő* főispán, *Mozsonyi Sándor*, *Szabó István* és *Berger Samu* dr. felszólalása után azonban úgy határoztak, hogy a nyilvántartási kötelezettség alól senki sem nyerhet fölmentést.

Lázadás a magyarosítás ellen.

E lap hasábjain csak nem régen volt megírva az örvendetes hír, hogy Szentlászló községben gyönyörűen halad a magyarosítás szent ügye, a mely a hazafias érzelmű, ügybuzgó tanítói kar érdeme; — most azonban vörög serti, a magyarosítás ellen elkövetett merényletről kell beszámolnunk, a mely szomorú dolog a Szentlászló községgel egy plebániába sorozott *Boldogasszonyfa* községben husvét masnapján történt.

Az előírás szerint a nagy ünnepek másodnapján az istentisztelet itt tartatik. A plebános felállt a szószékre és támaszkodva a *Visita Canonica* előírására s elődje által már gyakorolt s általa is 15 éven keresztül mindig folytatott *praxissra*, magyar nyelvű szentbeszédet mondott, utána pedig a szent mise alatt a hazafias érzelmű kántortanító magyar szent énekekkel dicsérette az Istent.

Ugy a szent beszéd, mint a mise alatt folytonosan zajongtak a német gyermekek ugyannyira, hogy a többszörös figyelmeztetések után végre a plebánosnak erősebb intézkedést kellett tennie; le kellett szállnia az oltártól s néhány vasott meglegyintés közben ki kellett utasítania a templomból. Istentisztelet után berontott a tanítói lakra az egyik megbüntetett fiúnak atyja: *Haber István* a községi bíróval: *Véber Frigyes* és *Fischer József* elöljáróval, és a történetek miatt méltatlankodva oly kihívó viselkedést tanusítottak, hogy a tanító ajtót nyitott s őket formaliter kihajtotta szobájából. Mellüket verve követelték, hogy a német nyelv legyen újból bevezetve különösen tanítási nyelvül, mert gyermekeik azért rosszköndnek a templomban, mivel német imakönyvből olvasni nem tudnak, magyarból pedig nem akarnak. — Ime, a szülők maguk buzditják a gyermekeket a magyar nyelv ellen és a magyarosító pap és tanító iránti szófogadatlanságra; ezt bizonyítja azon kis epizód is, a mi ugyanekkor a tanító udvarán folyt le: a kidobottak dörögve vonultak ki, az udvaron, a hol a tanító gyermekei pár sváb gyerekkel álltak, az egyik sváb gyerek kérdőve perelt: „hogyan merté apád kidobni őket a mi házunkból?“ „Hisz ez a mi házunk!“ hangzott a kis tanító fiú válasza, mire amaz újból: „ez a község háza, apád csak addig lakhatik itt, míg mi megengedjük!“ stb. — Hol tanulták ezt az iskolás fiúk, ha nem a szülőktől?!

Bent pedig a községbíró azt is kiabálta, hogy csak a pap és a tanító van ellene

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4 — korona

a német nyelvnek, maga a kormány is nemcsak hogy megengedi, hanem még el is rendeli a német tanítást (!) ezt ő, mint községbíró nagyon jól tudja!

Jó lesz a hátoságnak erélyesen megfékezni az ilyen vakmerő birákat, mert különben tönkre teheti magát az a szegény tanító és pap a szent ügy iránti lelkes működésben, egy két ilyen lázító elsepri csakhamar az évek során kifejtett erős munkák eredményét!

Ugyanez a nép pár évvel előbb, mielőtt államosításért könyörgött, okul az iskolában való germanizálást hozta fel, — és ma, hogy az államosítás nem sikerült, a községi bíró torkából a német nyelvű tanítást követeli! Jó lesz ezt az illetékes körornek megszívlelni.

G.

CSARNOK.

Hodsa Naszredin esetei.

— *Török anekdoták.* —

Hodsa egyik szomszédjától egy üstöt kért kölcsön és miután arra már nem volt szüksége, a kölcsönkért üstbe beletett egy kicsiny üstöt és így adta azt vissza a szomszédnak. A szomszéd nagy szemetet meresztve kérdezte:

— Mit keres az én üstömben ez a kis üst?

— Ezt a kicsiny üstöt, válaszolta Hodsa, a te nagy üstöd szülte.

A szomszéd örömmel vette tudomásul a különös feleletet és üstjével együtt birtokába vette a kis üstöt is.

Néhány nap múlva Hodsa ismét kikölcsönözte az üstöt és azt hosszabb ideig használta. A tulajdonos már sokalta, hogy az üst még mindig nem került haza, átment Hodzához, hogy az üstöt elhozza.

— Isten hozott, Az üstöd azonban meghalt, szólott a szomszédhoz Hodsa.

— Hogyan, hogy tud egy üst meghalni? — kérdezte a szomszéd.

— Ha te elhitted, hogy egy üst szülni tud, akkor hidd el azt is, hogy meg is tud halni.

—o—

Hodsa ismerőseinek azzal dicsekedett, hogy neki öreg napjaira még annyi ereje maradt, mint a mennyi ereje fiatal korában volt. Nem akarták elhinni. Hodsa erre a következőket mondta:

— Gyermekkoromban még csak megmozdítani sem tudtam a piacon lévő nagy malomkövet. Most ugyanígy vagyok. Öreg koromban sem tudom azt megmozdítani.

—o—

Már késő éjjel volt, Hodsa azonban még mindig az utcán sétált.

— Mit keresel ily késő éjjel az utcán?

— kérdezte tőle a rendőrfővezető.

— Elhagytam az álmom, azt keresem. válaszolta Hodsa, és szépen tovább folytatta utját.

—o—

Egy ember felkereste Hodst és kölcsönkérte tőle szamarát.

— Nincs itthon a szamaram mondá Hodsa.

Erre éktelenül ordítani kezd a szamar az istállóban.

— Azt mondd, nincs itthon a szamaram. Pedig magad is hallhatod, mennyire ordít az istállóban.

— Különös ember vagy — szól Hodsa — te hiszel egy szamárnak és nekem, őszszakállu embernek nem adsz hitelt?

—o—

Hodsa fürdőni ment. A fürdőben gyakorlatosan szolgálták ki. Piszkos lepedőt és szétrongyolódott fürdőruhát adtak neki. Hodsa szót sem szólt és a mint a fürdőből távozott, két arany borraival adott, tehát olyan összeget, a milyent csak dúsgazdag vendégek szoktak adni. A fürdőszolgák elcsodálkoztak a dolgon. Ilyesmire még sohasem történt velük.

Egy hét múlva Hodsa ismét eljött a fürdőbe. Most azonban már rendkívül figyelmesen szolgálták ki. Szép tiszta lepedőt és egész új fürdőruhát adtak neki, azonkívül finom szappant és illatszereket. Fürdés után gondosan megmasszírozták Hodst, majd előzékenyen lepedőbe burkolták. Hodsa most sem szólt egy szót sem és mikor a fürdőt el-

hagyta, egy rézkrajcár borraivalót adott. A fürdőszolgák elbámultak és egyikük megkérdezte Hodst, hogy miért ad most ily kicsiny borraivalót.

— Ha éppen kíváncsi vagy, felelte Hodsa, a mai borraivalót a multkori kiszolgálásért, a multkori borraivalót pedig a mai kiszolgálásért adtam.

—o—

Hodsa egyszer májat vásárolt. Utközben kérde tőle egy szomszédja, hogy tudja-e, hogyan kell a májat elkészíteni.

— Mint rendszeren szokták, felelte Hodsa. A szomszéd megmagyarázta neki, hogy hogyan tudná a májat finomabban, jobban elkészíteni. Hodsa felíratta magának a máj elkészítési módját egy darab papírra, nehogy hazáig elfelejtse. Ekkor egy golya jött vele szembe, csőrével kikapta a májat Hodsa kezéből és azzal elrepült.

Hodsa utána néz a repülő madárnak és utána szól:

— Hiába vitted el a májat. Azt úgy sem tudod megfőzni, mert a recept nalammaradt. És kárörvendve lobogtatta a papírost a golya felé.

Kiadja a szerkesztőség.

Kerékpár

megvételre kerestetik.

1131

I. 909

Szigetvár nagyközség előljáróságától.

Árverési hirdetemény.

Az ujjonnan építendő községi székházban nyelendő valamennyi bolt és mellék helyiség egynek kivételével f. évi április hó 22-én csütörtökön délelőtt 10 órakor a városház tanács termében újabb szóbeli árverés útján bérbe adatik, mely árverésre a bérleti szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a feltételeket az előljáróságnál megtekinthetik és magukat bánat pénzzel lássák el.

Szigetvár. 1909. április 17.

Vargha Sándor

főjegyző.

Walde Lajos

bíró.

FARAGÓ KÁROLY

női- és férfi öltöny divatterme

SZIGETVÁR Fő-utca.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

Mindennemű angol és francia férfi szövetekben.

Ne mulassza el senki, mielőtt ruhát csináltat megtekinteni dús választéku raktáramat, hol jutányos árban, pontos szolid kiszolgálásban részesül.

Ugyanott minden igényeknek megfelelő női ruhák a leg-elegánsabb kivitelben készíttetnek.

**Legjobb
és legszebb
a világhírű**
Telefon szám 458.

Moskovits-féle anatómiai cipő Főtelep :
a legelegánsabb cipő-üzletben Pécs, Király-utca 7. Nagyvárad.

Fiók Nagyvárad Rákócy-ut 64.
Nagyvárad Kossuth-utca 5.
Üzletek : Sarajevó Rudolf-utca 10.

Budapest Rákócy-ut 64.
Petrozsény Fötér
Pécs Király-utca 7.

Képes
árjegyzék
ingyen és
bérmentve.

Telefon szám 458.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Arak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1909. április 16-án.

Buza uj	—	13.—	13.20
Rozs	—	9.40	9.50
Árpa	—	8.—	8.50
Zab	—	8.20	8.40
Tengeri		7.50	8.20
Bükköny		13.—	13.50
Bab		9.—	

Értesítés.

Alulírott Szigetvári Segélyegylet
közhírré teszi, hogy a **Rózsa-réten**
Schopp Károlyné tulajdonát képezett
718/1b sz. a. lakóházat ugy ehez tar-
tozó legelő illetőséget előnyös feltéte-
lek mellett **eladja esetleg bér-
be adja.**

Bővebb felvilágosítás az intézet
helyiségében nyerhető.

Szigetvár 1909. április 9.

„Szigetvári Segélyegylet
Szövetkezet.”

Szőlőültvény!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves
gyökerű száza 20 K
Gyökeres fásoltvány ezre 180 „
szépséghibával „ 90 „
zöldoltvány „ 160 „
Sima „ 90 „
Gyökeres riparia portalis vastag „ 32 „
2 éves „ 40 „
Sima riparia portalis „ 18 „
vékony „ 8 „
Gyökeres hazai nemes vesző „ 30 „
Sima „ 10 „
40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon
kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag
meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt
visszaadom. — **Arjegyzék ingyen.** Le van
benne írva a Csodaszőlő Pozsonyi fehér,
Muscat Ottonel, Csabagyöngye.
Hegyi borok eladása.

Borárak :

Gyöngyösi siller		Hl.	32 K
Visontai			36 K
Gyöngyösi fehér asztali			34 K
pecsenye			38 K
Visontai Rizling			44 K
Muskotály			70 K
Vörös bikavér			70 K

Székely I. József, Gyöngyös
Szent Urbán templom.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

M-i-i-t' — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle
Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozokban!



„Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel a valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Unhert Antal temetkezési vállalata

SZIGETVÁR, báró Biedermann-utca.



26 év óta fennálló üzletemet a régi helyemről (Vörös cukrász)
féle saját házamba helyeztem át.

Nagy választék a legegyszerűbb fa és ércporsóktól a legdiszesebbig,
Szemfedőkben sir-koszorúkban óriási választék.

Elvállalok hullaszállításat, vasuton vagy saját gyászkocsimon bárho-
va jutányos áron.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-utca 66,
által a legjutányosabb árak mellett szállítanak:
Locomobil és gőzszéplőgépek,
szalmakaszalozók, jármű-összeállítók, lőpor-összeállítók,
tisztító-rosták, konkolyozók, kelesztő- és aratógépek,
szénagyújtók, boronák, aratógépek, Plansi Jr.
kapálók, szecskavágók, repavágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
acél-szék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Nyomatott Kozáry Ede nyomdájában Szigetvár.